

AMIGOS DE CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elke Zaterdag.
Abonnementprijs voor Curacao, Bonaire,
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
voornitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentie van 1 tot 7 regels
fl. 0,50, voor elke regel meer fl. 0,075.

BUREAU VAN DIT BLAD

OP CURACAO,

PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 120.

De Agentuur

ten huize van de Heeren

JAN ELLIS, Curacao, — Oranjestad.
JUAN CAPRILES, Aruba, — Playa.
JOSE A. ROSA HERRERA, Bonaire, — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.

Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres
luna, pagar padilanti.

Pa larguian foi Curacao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa aña.

Un number, so fl. 0,25.

Un annuncio di 1 tē 7 regel, fl. 0,50, cada
regel mas fl. 0,075.

SCHEEPSTIJDINGEN.

aankomst alhier:

2 Oct. *Harrison* van Liverpool.
7 „ *Valencia* „ New York.
9 „ *Prins Maurits* „ Amsterdam

CALENDARIO.

Sept. — Oct.

26 XY DOMINGO despues di Pentecostes.
27 LUNA. Stoe. Cosme i Damian, mm.
28 MARTES. S. Wenceslao, m.
29 DAZON. Dedicacion di S. Miguel arc.
30 DIERES. S. Jeronimo, dr.
1 VRIENES. S. Remigio, oh.
2 SABBAT. Stoe. Angel-Wardadornan.

STAND DER MAAN.

N. M. 27 Sept. 4 ure 43 m. A. M.

Opkomst der Zon:

30 Sept. 6 ure.

Ondergang der Zon:

30 Sept. 6 ure.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

27 Sept. *Philadelphia* naar New-York
28 „ *Duitsche St.* „ Hamburg
29 „ *Maracaibo* „ Maracaibo

LEO XIII, FRANKRIJK EN CHINA.

De geheele wereld was verbaasd over de zegepraal, die Paus Leo XIII eenige maanden geleden op de vervolgelingen van de Katholieke Kerk in Duitschland behaald heeft. De kerkelijke toestanden zijn dan ook sedert aanmerkelijk ten goede veranderd, en nog op dit oogenblik staan zelfs de kansen niet slecht voor den terugkeer der religieuze Orden in Pruissen. In de laatste weken meldde ons de telegrammen en tijdschriften uit Europa, dat een nieuwe glorie voor de Katholieke Kerk en een nieuwe zegepraal van Paus Leo's politiek te verwachten is. De Heilige Stoel namelijk zou voortaan naar het onmetelijke Chineesche Rijk een vertegenwoordiger of nuntius, en dit Rijk naar het Vaticaan een ambassadeur zenden. Werden tot nu toe door den politieken invloed van Frankrijk alleen de belangen van den Katholieken godsdienst onder de Chineesche heidenen beschermd; was het leven der missionarissen en nieuwbekeerden slechts gewaarborgd door de vrees die men daarginds koesterde voor de Fransche wapenen; thans verplicht zich de Keizer van het Hemelsche Rijk, krachtens een plechtige overeenkomst, aan het Hoofd der Katholieke Kerk en zijn wettig afgevaardigde priesters de prediking van het Evangelie door geheel het Rijk te veroorloven en de Katholieke Kerk in China te beschermen.

Het is moeilijk, hier niet aan een vernedering van het Katholieke Frankrijk te denken. Het was zijne glorie, als katholieke natie, dat het in het bijna ongeennaakbare China geëerbiedigd en gevreesd werd; dat het, boven alle andere volkeren, zijn vlag daar steeds eervol zag wapperen; dat Spanjaarden, Italianen, Engelschen en Duitschers in de schaduw van die vlag zich daar veilig mochten gevoelen! Maar het Katholieke Frankrijk wordt te-

genwoordig bestuurd door een bewind, dat, erger dan de Chineesche heidenen, den katholieken godsdienst vervolgt en het op zijn algeheele vernietiging gemunt heeft. Waarom dan aan de tegenwoordige Fransche Republiek de bescherming van de Katholieke belangen in China nog langer toevertrouwd? Ook was het Paus Leo XIII niet, die het eerst er aan dacht om zelfstandig voor de rechten zijner Kerk in het Chineesche Rijk op te treden; integendeel, de Keizer van China deed de eerste stappen om met den Stoel van Rome de zaak van het Katholicisme in zijn rijk op goeden voet te brengen en zijn ambassadeur naar Rome te zenden.

Onbegrijpelijk is het, hoe de tegenwoordige regeering van Frankrijk zooveel en zoo ernstig verzet kon aantekenen tegen de regeling der diplomatieke betrekkingen van den Heiligen Stoel en het Hof van Peking. Wij herinneren ons nog het telegram, dat kortgeleden een aanstaande vredebreuk tusschen Frankrijk en het Vaticaan voorspelde. In de regeeringskringen beschouwde men 's Pausen politiek in China als zeer schadelijk en belemmerend voor den invloed van Frankrijk in het Oosten van Azië. „Frankrijk had tot nog toe de verdediging van het Christendom in de verre gewesten roemvol (!?) op zich genomen: thans werd die Katholieke Natie door Paus Leo XIII voorbijgegaan; haar verdiensten ondankbaar vergeten, en aan de tegenwoordige macht van de Fransche wapenen getwijfeld.” Ziedaar de redenen van ontevredenheid, gevolgd door een krachtig protest en bedreigingen zelfs.—Niemand kan gelooven, dat het den anti-christelijken en anti-katholieken bewindsmannen te Parijs ernst is om in China als beschermers van dien gehaten godsdienst te willen optreden. De Republiek vervolgt binnen haar rijksgrenzen de Katholieke Kerk op

de meest ergerlijke en laffe wijze. De religieuze Orden zijn uit Frankrijk verdwenen; de scholen der Congreganisten werden gesloten; de liefdezusters uit de hospitalen verbannen; de traktementen der geestelijken door den minister van eeredienst beknipt of ingehouden;—en zulk een Frankrijk zou een vertrouwbare handhaver kunnen zijn van den Katholieken godsdienst in het verre China? De radicale bladen, die met de politieke huichelarij van Grévy en Freycinet niet ingenomen zijn, slaan een geheel anderen toon aan: zij juichen over het besluit van Paus Leo om voortaan zelf en rechtstreeks voor de belangen der Katholieken van China te waken. „Het was tijd ook!—zegt *La Justice*, een orgaan van Clémenceau.—Waarom ook onze vloot en onze kanonnen afge staan aan de mannen van den Syllabus? De theocratie, welke door Frankrijk binnen eigen grenzen bestreden wordt, wil het in China met geweld invoeren! De vlag der Revolutie is over een groot gedeelte van den aardbol de vlag van het Vaticaan! Het is tijd dat hier een einde aan kome. De wijze, waarop zulks geschiedt, is wel ietwat onvoorzien en plotseling: maar de Paus zelf ontslaat ons voortaan, om nog langer de rol van bedroge te spelen. Voor de eerste maal zijn wij hem op rechten dank schuldig.” Ook de *Rappel* spreekt in denzelfden geest, en beschouwt Frankrijk thans ontheven van een zwaren last.

Het is een belangrijk feit, dat Frankrijks protest en zijn bedreigingen tegen den Paus in andere landen van Europa afkeuring verwekt hebben. De *Köln. Ztg.* maakt de opmerking, dat niet alleen in Duitschland maar zelfs in Engeland de openbare meening zich verklaart tegen de Fransche republikeinen in hun verzet tegen het zenden van een

nuntius naar Peking; want de Fransche Republiek wil niets minder dan voordeel trekken van een ecretitel, die haar niet toekomt: zij matigt zich een recht aan, dat zij door haar anti-katholieke handelingen reeds lang heeft verbeurd; thans maait zij, wat zij gezaaid heeft.

De Parijzer correspondent van de *Allgem. Ztg.* zegt het volgende: „Indien de keizer van China en de Paus onderling politieke betrekkingen aangaan, dan zal daarvan het noodzakelijk gevolg wezen, dat den Katholieken in China volle vrijheid zal verleend worden om hun godsdienst uit te oefenen. Zoo de Katholieken hierdoor winnen, de Franschen verliezen er niets bij. De benoeming van een Nuntius te Peking kan dus onmogelijk een wijziging teweegbrengen in de verhouding van Frankrijk tot den Heiligen Stoel.”

„Het Pausdom — zegt de katholieke *Bien Public* — heeft tot in China een zedelijken invloed en macht weten te verwerven en te handhaven, waaraan de Fransche vlag van tegenwoordig niet den minsten luister meer kan toevoegen. Volgens alle waarschijnlijkheid zal de Republiek uitgeleefd hebben en de naam van den heer Grévy zal nauwelijk nog voortleven in de geschiedenis, wanneer de nuntiatuur, door Z. H. Paus Leo XIII te Peking opgericht, weldadig zal voortgaan haar stralen te verspreiden over de bloeiende Christen gemeenten van het Chineesche Rijk. Wat de mogelijkheid betreft, dat een gewapende tusschenkomst ten gunste der christenen ooit noodzakelijk mocht blijken, dient men te Parijs niet te vergeten dat er nog andere mogendheden zijn, die, zoo noodig, bereid zullen wezen om in plaats van Frankrijk hulp te verleenen, en aldus nog eenmaal van hun overmacht en overwicht te doen blijken” Deze laatste woorden mogen al niet vrij zijn van

eenige bitterheid, een welverdiende beschaming en tuchting zijn zij terecht van de wulfe Fransche kerkvervolgers. De lof, aan het Pausdom gebracht, was niet minder op zijn plaats. Zelfs de Liberale en Protestantsche bladen hielpen de Katholieken bij deze gelegenheid den roem van Paus en Pausdom verbreiden. Het *Wiener Tagblatt*, bijv. bestempelde de handelwijze van Paus Leo met den naam van „wijze en krachtige politiek”. De ultra-protestantsche *Morning Post* van Londen schreef deze merkwaardige regelen: „De arbeid van den tegenwoordigen Opperpriester, wat zijn zorg betreft om de betrekkingen van vriendschap tusschen de Kerk en de Gouvernemen ten te herstellen, was moeielijk en van grooten omvang. Het program van Leo XIII is blijkbaar: de verzoening der Kerk met alle volkeren en met alle vormen van Staatsbestuur. Dat de Kerk zich niet kant tegen den republikeinschen regeeringsvorm is een feit, en werd duidelijk ook bewezen door de jongste Pauselijke encyclicke waarin de leer ontvouwd wordt, dat de Kerk zich niet mengt in de politieke organisatie van andere volkeren, en dat alles, wat de Paus vraagt, dit is: dat de Kerk ongehinderd haar geestelijk gezag volkomen kan uitoefenen. Bijaldien nu, ondanks zijn vurig verlangen om met alle landen in vrede te leven, strijd en botsing mocht ontstaan tusschen de Fransche Republiek en den Paus — dan zal de verantwoordelijkheid daarvoor niet komen op Leo XIII.” — Wij eindigen met nog een woord van hulde, door het protestantsche *Journal de Genève* aan onzen grooten Paus gebracht. Toen in de vorige maand zeer ongunstige berichten in omloop waren betreffende de gezondheidstoestand van Zijne Heiligheid, zeide bovengemeld blad: „Met genoeg en melden wij, dat die berichten onwaar zijn. Met genoeg zeggen wij, want de opperpriester die tegenwoordig op het Vaticaan zijn zetel heeft, is een der meest verlichte en geleerde, een der meest rechtsheden en bekwaame priesters, wier hoofd ooit de pauselijke driekroon gedragen heeft; hij droeg er tijdens zijn opperherderlijk bestuur veel toe bij, om de godsdienstige en anti-godsdienstige gemoederen in hun hartstochtelijke drift te matigen; hij heeft met zachtheid de meest onverzachtelijke „Cultuurkampers” gewonnen en overwonnen; hij is in de hoogste betekenis des woords een bedienaar des vredes.”

PROFESOR QUACK

Husticia Social.

Na mees tempoe koe movimiento socialistan ta bai birando mas i mas serio den Hoelanda, un Profesor protestant, Senjor Quack di Utrecht, ta publica den *De Gids* un articulo di muchoe oportunidad i importancia riba Husticia social. Aunke nos no ta uni nos coe toer partinan di e articulo; nos kier apota aki algun punto, koe e Profesor ta trata, pa nos lezadornan mira com adversarianan mees di Iglesia Católica ta haya nan obligar, meimei di peligro, di reconoce balor di influencia catolica den asuntoe social. Despues di moestra koe no ta mi-

seria ta berdadero causa di malcontentoe di pueblo, Senjor Quack ta bisa: „Nos siglo ta kita for di pobernan e fórmula di religion, koe tabata satisfase nan sintimentoe di derecho: nan creencia di haya recompensa den cielo pa lo ke nan sufri aki na mundoe.” Segun profesor Quack anto, causa principal di cuestion social ta falta di fé den un bida eterna, coe castigoe i premio. E confesion-ai ta induci nos na poentra: ¿com por ta posibel, Dios santoe, pa profesor Quack papia di manera-ai? E profesor ta kere, koe miles i miles di hende a haya suficiente comodidad den un dogma pa nan soporta coe resignacion toer desigualdad di clase i toer privacion di pobreza; e profesor ta acepta, koe, un siglo riba otro, coerazon humano a doena testimonio di berdad di e dogma-ai; e profesor ta keha, koe nos siglo ta stroba corriente di e fuente divino-ai, — i mientras Senjor Quack ta reconoce toer esai, é ta papia den un mees rosca di un simple fórmula di religion, kitar for di pobernan.

No; nos ta tribi declara si, ningun temor: coe asina sorto i arma, toer lucha contra socialismo ta imposibel. Ningun hende meste laga un simple fórmula di religion haci efecto riba nan; esai ta un error mees cos koe socialismo mees. Solamente hecho berdadero di un recompensa ó castigoe futuro despues di e bida-aki di miseria, públicamente reconocer i confesar como un cos di berdadero mérito, — solamente esai pa traha na favor di nos sociedad na peligro di perece bao di jugo di modernismo.

Di otro banda — profesor Quack ta sigi bisa — e desgracia di socialismo a nace for di e mitar civilizacion, koe extencion general di ensonjanza a trece na bida. E mitar civilizacion a excita, segun luicio di Senjor Quack, un sintimentoe di igualdad den clase inferioran coe otro clasen mas elevar; sintimentoe fortificar pa e derecho di eleccion, koe clase inferioran tin ó koe ta worde exhiir pa nan.

Kende, koe leza e palabranan-ai, lo alegré sin ningun duda na promer lugar, koe un profesor Protestant, colaborader di un órgano liberal, koe semper a defende e ensonjanza-ai, no ta mira ningun caminda mas pa e doena su aprobacion completoe na e sistema di educacion, koe tabata imponer di un manera asina loco riba pueblo di Hoelanda den último anja-nan. Ma kende no ta mira, koe aki tambe profesor Quack a haci culpabel na hopi vacio? Ta sigur, e mitar civilizacion considerar riba e mees, fácilmente por haci hende poco pedante i orgujoso, ma berdadero raiz di desgracia ta muchoo mas profundo ainda. Pasobra modernonan ta sinja na toer lugar, koe e mitar civilizacion-ai ta un divinidad, koe meste ta venerar promer koe toer otro; pasobra sostenedornan di e ensonjanza-ai ta predica na toer lugar i na boz haltoe koe ademas di e poco lustre-ai di civilizacion hende no tin di haci caso di ningun otro cos di órden mas elevar, — pesai e mitar civilizacion a excita asina tantoe orguljo. Realmente anto, henteer e segunda causa-aki no ta otro cos sino e mees un di promer, i bien, manera nos a moestré. Incredulidad, sea anto pasobra modernonan ta jama religion un error ó un simple fórmula, a haci ensonjanza i derecho di eleccion un conductor di socialismo. I esai ta kiko a pone e confesion-ai den boca di profesor Quack: „Coe a sosode di un manera particular; e siglo-aki a coeminsa poniendo igualdad na vanguardia coe mas forza koe promer aja, i awor na su fin hende ta sinti desigualdad mas fuertemente koe promer.”

Jegando na e medionan pa contene situacion deplorable di nos tempoe, profesor Quack ta scribi: „Kiko hende ricoenan por haci awor pa haci clase inferioran participa di e sintimentoe di husticia social? Larga capitalistanan fortifica den nan e idea, koe parti di nan propiedad privar ta fruta di circunstancia fortunar, fruta di organizacion di socie-

dad probechoso pa nan. Asina nan lo considera público como nan acreedor. Ademas di Universidad nos antecesoran tabata establece institucion pa recoge hende bieui i enfermonan, cas di huérano i pension pa paga gastoe di estudiante pobernan. Larga nos imita nan segun sistema di nos tempoe. Larga nos imita nan, no pa miedoe di pueblo, ma coe sintimentoe di obligacion. Ma principalmente nos meste percura pa fortifica e creencia: koe sociedad tin muchoe mas necesidad di husticia i di amor koe e tin necesidad di adulacion di gozo i di voluptuosidad; nos meste practica husticia i renegacion propia. Nos meste busca di modera e egoismo, na cual nos clase di hendenan di posicion a entrega nan. E ora-ai husticia social lo bolbe ocupa su soberania. Esaki ta sustancia di religion di esnan, koe ta jama nan berdadero Cristian. Pasobra, ¿kiko otro Cristianismo ta, sino un excitacion na bida pa medio di contriccion?”

Riba e palabranan-ai di profesor Quack nos kier haci ainda algun observacion.

Na promer lugar nos ta jama atencion com e profesor ta reconoce den su palabranan, koe solamente doctrina Católica por haci socialismo desaparece. Sigur, practica di husticia i renegacion propio ta indispensable, i fé meste reanima; ma nos ta poentra: ¿Na oenda hende por haya toer e cosnan-ai? Di ningun manera cerca liberalismo, koe a kibra coe toer dogma i koe dia pa dia ta haci toer fé troca na sensualidad. Menos ainda cerca Protestantismo, pasobra maske protestantan tin fé, ¿com por tin husticia i renegacion propio cerca hende, koe ta huzga solamente fé suficiente pa nan salvacion i koe por consigiente no ta busca di haci bon obra? No, hasta e protestantan di mas crejente, esnan jamar fin, hustamente nan ta simboliza falta di amor; nan odio contra Roma só ta basta prueba caba. Solamente doctrina Romana anto, coe su principio di no exclui ningun hende for di su misericordia, coe su principio di sacrificacion i sanger hasta pa último di den roemnanan, — solamente doctrina Romana ta capaz pa realiza lo ke profesor Quack ta huzga necesario den nos tempoe-aki, i pesai mees e profesor ta obligar di cita como testimonio hustamente e siglonan Católica, pasobra esinan tabata siglo di institucion piadoso, di asilo pa hende bieui i mancaron, cas di huérano, etc. etc.

Despues: ¿es ta pover e excitacion koe ta sosode na number di Cristianismo, ta! ¿Solamente un excitacion na bida pa medio di contriccion, ta en berdad sustancia di bida Cristian? Sistemáticamente profesor Quack a lubida aki riba number di nos Tata, koe ta na Gieloe. Pa kiko profesor Quack no a senjala na promer lugar E, koe a stima nos promer i koe pesai kier, koe nos lo stima nos roemnanan?

No, mees cos koe Sócrates ta mira orguljo claramente den kibramentoe di Diógenes su bistir, asina mees nos ta reconoce aki algo incristiano den descripcion di Cristianismo. Coe candelá di nan coerazon e inocente jioe predilectonan di Dios a haci muchoe mas riba mundoe koe un contriccion Luterano. Larga nos recorda un momentoe noema riba lo ke hermananan di caridad i misionarianan di Iglesia Católica a haci ó riba lo ke Union di San Vicentio ta practica den toer parti di mundoe. En verdad, aki no tin necesidad di contriccion.

Por último e filantropía segun sistema di nos tempoe.

Aki tambe nos meste confesa, koe nos no ta trankilo, pasobra, nos ta poentra: ¿pa kiko nos meste separa nosfor di e sistema bieui? — Pakiko é asilonan pa hende bieui i mancaron, e cas di huérnanon i e fondonan pa gastoe di estudiante pobernan, — pa kiko toer e cosnan-ai di promer aja no ta bon? Aki tambe anto nos meste recomenda prudencia. Nos no conoce den siglo pásar nan ningun filantropía Católica, koe no merece di ta altamente elohiar i di ta imitar; mientras tantoe nos conoce perfectamente bon com in-

fructuoso obranan di caridad incredulo ta. Ni sikiera coe e sistema moderno di doena trabao pueblo no ta enteramente satisfecho, pasobra pa jama un obra *obra di caridad*, ta necesario muchoe cos mas ademas di oficina, empleado i limosna. Pueblo kier compacion, cordialidad, muchoe mas koe é kier placa; pasobra solamente asina é ta reconoce caridad divina.

Maske cuantoe hende sagudi un compas, su angua meste marca Noord semper, i di otro manera no tin trankilidad. Asina mees ta koe razonmentoe di hende, hasta e hendenan di mas grandi i di mas noble. Nan Noord meste ta berdad Católica, i di otro manera toer cos no ta nada mas koe confusion i error.

NIUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Den 18n Augustus is van IJmuiden met bestemming naar deze haven vertrokken de Cardenas Packet.

— Naar wij vernemen heeft Graaf Thadeus d' Oksza, concessionaris voor de verbinding van dit eiland aan het wereldtelegraafnet, zijne concessie overgedragen aan een te Parijs gevestigde naamloze vennootschap, tot naam voerende Compagnie télégraphique des Antilles, welke maatschappij de concessie heeft aanvaard.

De waarborgsom van £ 800 is bereids bij de Nederlandsche Bank gestort.

(Curac. Courant.)

BIJTENLAND.

ROME, 18 Sept. — Frankrijk zal zijn ambassadeur uit Peking terugroepen; voorts zullen in overleg met het Vaticaan de nieuwe zaakgelastigde van Frankrijk en 's Pausen afgezant voor China gekozen worden.

CARACAS. — Generaal Guzman Blanco heeft den 14n dezer als president het bestuur der V. E. Staten van Venezuela overgenomen.

PARIS, tot 20 Sept. — Boulanger, de minister van Oorlog, heeft het leger met den uitslag van de jongste manoeuvres gelukgewenscht. — Een Russisch generaal, die de legeroefeningen bijwoonde, legde de verklaring af dat Frankrijk voor geen andere natie bevreesd hoeft te wezen.

LONDEN. — De Iersche Bisschoppen hebben bij de regeering aangehouden op het verleenen van hulp aan de arme Iersche bevolking.

— De regeering ontwerpt plannen tot verbetering van den toestand in Ierland, en is niet ongenegen aan dit land een eigen plaatselijk bestuur toe te staan.

BERLIJN, tot 20 Sept. — Engeland, Oostenrijk en Italië hebben het Regentschap erkend, dat Bulgarije thans bestuurt.

— Een verkoeling viel op te merken van de betrekkingen tusschen Oostenrijk en Rusland.

— De Bulgaarsche Vergadering vraagt de bestraffing der oproerige officieren. Aan Prins Alexander is een som van f 50,000 toegewezen; zijn eigendommen werden aangekocht voor een half miljoen dollars.

— Ondanks het protest van Rusland is door de Bulgaren een kriegsraad beroepen, waarvoor de officieren, die den Prins hebben opgelicht, zich zullen te verantwoorden hebben.

— De voormalige Vorst van Bulgarije, geeft zijn plan niet op om naar Londen te vertrekken. Aan het departement van Buitenzaken is men met die reis van Alexander weinig ingenomen.

DE OPLICHTING VAN VORST

Alexander van Bulgarije

door hem zelf verhaald.

De *Nieuwe Rot. Ct.* ontving uit Berlijn de volgende uitvoerige dépêche, waarin een omstandig verhaal gegeven wordt van de oplichting van Vorst Alexander zoals die door den Vorst zelf is medegedeeld.

Wij laten het belangwekkend telegram hier in zijn geheel volgen:

BERLIN, 28 Augustus.—Eindelijk heeft men thans authentieke inlichtingen uit den mond van Vorst Alexander zelf over den staatsgreep, en over zijne wederwaardigheden sedert Zaterdag jl. Alexander gaf deze schets gisteren gedurende zijn openthoud te Lemberg, en gaf daarbij den uitdrukkelijken wensch te kennen dat zij als van hooft afkomstig zou worden openbaar gemaakt.

Volgens deze mededeelingen waren bij den staatsgreep de militairen veel meer betrokken dan tot hiertoe bekend is geworden. Het eerste regiment, dat de hoofdwacht had, handelde in overeenstemming met het bataljon, dat het paleis omsingelde en marcheerde heimelijk af.

Te 2 uren kwam de wacht van het paleis het slaapvertrek van den prins binnen-vallen, drukte hem eene revolver in de hand en fluisterde hem toe: red u! De vorst ijde den trap af, die naar den wintertuin voert, maar reeds op de trappen traden hem twee soldaten met bajonetten te gemoet. De vorst snelde naar de slaapkamer terug en vond daar reeds een groot aantal officieren die hem met overgemaakte revolver te gemoet traden. Een hunner scheurde een blad papier uit een opschriftboek en schreef daarop eenige onleesbare woorden. De overigen noodigden den vorst aan een tafel, hielden hem een blad papier voor, en schreeuwden: „onderteeuwen, onderteeuwen!” Van alle kanten drong men zich nu dicht om hem heen, en terwijl meer dan twintig revolvers op zijn hoofd waren gericht, schreef hij met onleesbaar gekrabbel op het blad papier alleen de woorden Alexander. God bescherm Bulgarie! Toen werd de vorst medegesleurd naar het ministerie van oorlog, waarheen de op gelijke wijze overrompelde prins Frans Jozef reeds gebracht was. Na een openthoud van een paar uur werden de broeders van elkander gescheiden om verder getransporteerd te worden, ieder in een afzonderlijken wagen en ieder met twee officieren naast zich, die onafgebroken een revolver gericht hielden naar het hoofd van den vorst en zijnen broeder. Op den bok naast den koetsier zat bij elk rijtuig een kwekeling der cadettenschool.

Toen de vorst van het ministerie van oorlog wegreed, stonden daar minstens veertien officieren in uniform, met de handen in de broekzakken hem aangrijpende.

Kapitein Benderoff had, toen den vorst bij de bovenomachreven scène in de Slaapkamer het stuk papier ter onderteekening werd voorgehouden, hem voortdurend het overgemaakte pistool vlak voor de oogen gehouden en hem toegeroepen: „Zie je, dat komt er van, dat je mij niet tot majoor gemaakt hebt!”

Tot de deelgenooten behoorden de gezamenlijke officieren der cadettenschool en van het eerste regiment artillerie, vele genie-officiëren, verscheiden officieren van het eerste regiment infanterie; laatstgenoemd regiment had de vorst daags te voren geinspecteerd, en dezelfde officieren, die te 2 uren in den nacht met revolvers in zijn slaapkamer drongen, hadden des avonds bij hem gedieneerd.

Den eersten nacht bracht de vorst door in een klooster op 25 kilometer afstand van Sofia. Op den geheelen weg naar den Donau schreeuwden, telkens wanneer de vorst zijn mond opende om eene vraag te doen, de met zijn bewaking belaste officieren hem toe: „Zwijg! anders ben je dood!”

Op het schip waren de beide broeders te zamen in eene kajuit opgesloten. Twee officieren met uitgetrokken sabels stonden voor de deur. De hitte was zóó verschrikkelijk, dat ten slotte de vorst het hoofd buiten het venster stak, waarop twee soldaten hem met de bajonet terugstieten en dadelijk alarm maakten. Zijn verzoek om slechts enkele minuten frische lucht te mogen scheppen, werd rondweg afgewezen.—

De wacht aan boord bestond uit de tweede compagnie van het Donau-regiment met de gezamenlijke officieren.

Op Dinsdag namiddag te vier uren kwam men te Reni aan. De officieren trachtten iemand te vinden, aan wien zij de beide prinsen konden uitleveren. Toen dit mislukte, ging het jacht tegen den nacht weder het ruime sop in. Den volgenden ochtend om 8 uur werd er weder geland, en middelerwijl was den Russischen commandant der troepen een eerste luitenant toegevoegd. Nu werden de beide broeders onder scherpe bedekking aan land gezet en naar den burgermeester of diens plaatsvervanger gebracht. De vorst verzocht, hem den Donau te laten afzakken, waarop men antwoordde dat dit niet ging. Hij zou zijn leven wagen, want langs den Donau waren in alle steden moordenaars om hem neer te steken of neer te schieten. Heele rooverbenden zouden zich hebben aangeboden om hem op te vangen. De vorst antwoordde, dat hij het daarop wilde wagen. Toen werd hem een telegram voorgehouden, gedagteekend uit Petersburg en onderteekend door den minister Ogoutscheff van den volgenden inhoud: „Prins Alexander van Battenburg (slechts deze uitdrukking was gekozen) mag alleen over Lemberg of Warschau reizen.” Aldus werd op Donderdag ochtend te 8 uren de reis ondernomen.— Een extratrein was door de Russische regering besteld, daar men den vorst niet wilde vergunnen van den gewonen trein gebruik te maken. In den trein waren een politie-luitenant en verscheidene gendarmen. Aan het tweede station hield de trein op.— Een hooger beambte, staatsraad en vertegenwoordiger van den gouverneur, trad op den vorst toe en verlangde betaling van den extratrein met 600 roebels. Anders ging men niet verder.

De vorst had toevallig eene som van ongeveer dat bedrag bij zich en betaalde.— Toen aan een volgend station de trein wederom halt hield, stond voor elke deur van de coupé een gendarme met de bajonet op zijn geweer. Buiten een talrijk publiek, dat den prins door het venster loonende woorden toevorgde, waren ook aan het station aanwezig de gezamenlijke officieren van het dragonder-regiment, welks chef prins Alexander van Hessen, vader van den vorst, is en *à la suite* waarvan hij zelf gevoerd werd tot op het oogenblik dat hij uit de ranglijst van het Russische leger werd geschrapt. Ook die officieren namen deel aan de beleedigingen, welke vorst, Alexander te verduren had.

Ondanks het verzoek van den vorst om den wagen op zijde te laten schuiven tot het vertrek van den trein, geschiedde dit niet.

De genoemde beambte, wien de vorst 600 roebel moest betalen, gedroeg zich overigens zeer hoffelijk en voorkomend, en verrichtte om zoo te zeggen adjudantsdiensten.

Overigens verneemt de *Berliner Tageblatt* uit de beste bron, dat 's vorsten broeder prins Lodewijk van Battenburg, die naar Lemberg reisde, te Hamburg eene langdurige conferentie had met den Engelschen troonopvolger, die er dringend voor gepleit moet hebben, dat vorst Alexander terstond naar Sofia zou terugkeeren en van de reis naar Duitschland afzien.

EEN UITSTAPJE NAAR „BENEDEN.”

Nogmaals, en nu voor het laatst, doorloopen wij eenige bladzijden onzer portefeuille, welke de herinneringen van onze reisindrukken trouw bewaart. Wij zijn dan genaderd tot de plantage Barbe, Barboe, Barber of welken uitgang men ook aan den naam dat schilderachtig oord mocht willen geven. Wanneer de kronijkschrijver zich eenmaal gaat bezighouden met deze allergewichtigste

parochie onzer Katholieke Missie, dan zullen wij in een treffend en heerlijk beeld den persoon van wijlen Mgr. Nieuwindt voor onzen geest zien verrijzen, en hulde brengen aan den zoo rijkgezegenden arbeid onzer kloeke missionarissen van veertig en vijftig jaren geleden.

Op Barber dan wacht ons de oude strijder in 's Heeren dienst, de goede Pastoor de Vries met open armen. Een onzereerste bezigheden is, de kerk in oogenschouw te nemen, die daar door wijlen Pastoor Schoonen vóór ongeveer tien jaren in gothischen stijl werd opgetrokken en waar veel goeds van te zeggen valt. Vooral echter trok in die kerk ons oog een prachtig gothiek altaar, zeker het schoonste onzer geheele Missie, en afkomstig uit het Hollandsch kunst-atelier van de Heeren Margry en Snickers. Het werd den voormaligen herder van deze gemeente, den Z. E. Pater van den Heyligenberg, door zijne familie ten geschenke gegeven. Op eene zuiver in bergsteen en marmer gebeeldhouwde tombe verrijst eene kunstig in eikenhout gesneden en met beeldwerk versierde gepolychromeerde retable. Het stuk zou den fraaisten katholieken tempel overwaardig zijn. Na dit en den tuin der plantaadje bezichtigd te hebben is onze tijd in het aangenaam gezelschap van onzen gullen ouden maar nog zoo flinken gastheer al weer om vóór wij het weten; en hoe noode wij ook afscheid van Z. Eerw. nemen, toch verlangen wij er in zekeren zin naar, wijl ons denzelfden dag nog eene interessante inspectie-reis wacht. Wij hebben namelijk van den schranderden directeur der werkzaamheden van de Phosphaat-maatschappij „Ascension” A. de Pool eene vereerende uitnodiging ontvangen, zijn werk op de plantaadje Ascension te komen bezichtigen. Na allervriendelijkst door hem en zijne familie ontvangen te zijn en eenige verfrisschingen te hebben gebruikt, bestijgen wij paar-den of ezels, want de plaats waar de phosphazure kalk gevonden wordt is op eenigen afstand van het huis gelegen en wel op een bergrug, waarop zelfs ezels en paarden U hun dienst weigeren; de steile van het bergpad is inderdaad opmerkelijk. Wij moeten nog even de hulp inroepen van den aartsvaderlijken wandelstaf, ofschoon de oudste die ons vergezelde, de Eerw. Pastoor de Vries die nog als een gems de rotsen beklimt, de jongeren beschaamt door het weigeren van dit hulpmiddel.—

Zie zoo, nog eens adem gehaald, nog eens rustend en rustig omgezien naar het schoone panorama daar beneden, en wij hooger den berg op. Als een geboren pionnier klautert de wakker directeur de diep gegraven kuilen in en uit, om te zien of de zes ladingen in orde zijn, die in ons bijzijn met electro-magnetischen stroom zullen losgebrand worden. De man des vooruitgangs stelde zich met kruut noch met dynamiet meer te vreden voor het ontloffings—noch met de gewone „mèche” als veiligheidsmiddel, maar bedient zich van het nieuwst uitgevonden springmateriaal „rackarock.” Het is een mengsel van „chlorate of potash” en „dinitrobenzele”—olie: twee op zich zelve geheel onschadelijke stoffen, maar die na de vermenging, welke de „chlorate” het aanzien van natte bruine suiker geeft, in den hoogsten graad ontlofbaar worden. Alles te zamen gerekend levert deze stof een voordeel op van 9 percent, zelfs tegenover dynamiet N° 1. In de patroon, gevuld met het mengsel, wordt de capsule eener zogenaamde „platinum-fuse” gestoken. Deze capsule bevat op de hoogte van het „kwikzilverfulminate” twee uiteinden van koperdraad, aan elkaar verbonden met een dun platinadraadje, hetwelk—wanneer de twee andere uiteinden van het koperdraad, die tot boven het geboorde gat uitsteken, aan de twee polen van het electro-magnetische toestel verbonden zijn en den stroom doorlaten,—plotseling smeltend verbrandt en hierdoor de ontloffing veroorzaakt. Men kan ook eerst onderscheidene gaten, zelfs vijftien of meer, met stukken geleiddraad onderelkaar verbinden en dan het eerste en laatste aan den „stroomwekker” bevestigen, waarna men in één oogenblik alle gaten te

gelijk ziet losbranden. In de kleine electro-magnetische machine wordt door de eenvoudige snelle ronddraaiing eener koperdraadklos tusschen sterke hoefmagneten, de electrische stroom opgewekt. Met zulke middelen werkt onze wakkere Curaçaonaar A. de Pool en dat strekt hem tot eer. Ik zie hem nog staan met de hand aan den knop van het electro-magnetisch toestel. Hoe zeker van zijne zaak; hoe fier, (en terecht) het door eigen studie alleen, zoover gebracht te hebben in de moderne wetenschappen! Slechts een enkele beweging der handen, een lichte knopdruk, en met donderend geraas slingeren de zes, in een oogwenk losgebrande, patronen, kolossale phosphaatbrokken van de beste soort te midden van een wolk gruis en stof hemelhoog in de lucht. Het goedhartige werkvolk kon zich niet weerhouden een welgemeend: „Biba Sjon Tsjandi” te gelijk mee de lucht in te zenden. Wij, van onzen kant, waren hoogst voldaan over ons bezoek aan den berg van Ascension en bedankten den vriendelijken directeur allerhartelijkst voor de gegeven moeite. Mogen zijne werkzaamheden, de laatste merkwaardigheid waar wij op ons uitstapje naar beneden mee kennis maakten, eene rijke bron van welvaart worden voor velen onzer Curaçaosche ingezetenen. Met dezen wensch in het hart en op de lippen, slaan wij den terugweg in naar onze kwartieren; en als nog geen uur daarna onze vliegende viervoeter ons daarvoor doet halt houden, dan zal ons geen enkele ziel kwalijk nemen, dat wij voor ons zelve den wensch beginnen te formuleeren, dat de zegen van eene zoete slaap over onze afgemate leden moge neêrkomen. En als in dien slaap de nachtgoden ons voor de verbeelding tooveren een vreemd mengelmoes van tunnels en pastoors, pilaren en Engelschen, machines, lanten en patronen, bergen en directeuren, en wie weet wat al meer, dan is dat wel een bewijs, dat we iets merkwaardigs gezien hebben: want zelden wil men droomen over iets wat geen indruk heeft gemaakt.

Curaçao 22 September 1886.

Senjor Panchoe Croes.

Aruba.

Mi bon amigoe.

Coe pena mi a leza bo carta, den cual bo ta conta mi sufrimentoe di hende poberman di ai despues di e horkaan di dia 17 di loena pasar. Ta di comprende koe na ocasion asina, semper ta poberman ta sufri mas, pasobra maske balor di lo ke nan perde ta nada na comparacion di kiko otro hende por perde na cas, coenucoe, barcoe, etc., esakinan ta keda semper na posibilidad di repara nan pérdida mas lihe coe e poberman, koe no ta conta sino coe limosna di alma caritativonan pa juda nan bolbe haja e poco, ma koe pa nan ta toer cos. Aki tambe, Sjon Panchoe, nos pober heudenan di coenucoe a sufri basta coe e mal tempoe, koe a pasa aki e mees dia. Enfin, larga nos spera, mira kiko nos hende ricoenan lo haci. Gobiernoe di aki a nombra algun hende na comision pa recoge limosna pa victimanan di e dia-ai, i ta di spera koe trabao di e sjonnan di comision lo ta bon recompensar. Fama di jioenan di Curaçao ta conoci como judador di pober. I den e dianan-aki nos a mira esai probar di un manera masjar boenita. Un jioe di Curaçao, Senjor Ferguson, koe tabata gezaghebber na Aruba, a manda su limosna pa Arubianonan té foi den China aleuw aja na oenda é ta Consul Hoelandes awé. Asina mees tambe Senjor Anton Berg a haci un colecte na Colon ora el a tende nobo di desgracia di Bonaire, i el a recoge un boenita auxilio pa su compatriotanan. Ta cos di haci nos coerazon contentoe, mira com no tin distancia pa kita amor di jioenan di nos Colonia pa nan roemannan, mas tantoe na ocasion di sufrimentoe. Kiko a keda di e placa colectar na Hoelanda anja pasar, i koe gobiernoe a warda pa auxilia Aruba ora presenta un caso di necesidad? Mi ta kere, koe esaki ta un bos ocasion pa haci uso di dié, á lo menos ta di desan, koe nunca presenta un ocasion di mas miseria i necesidad ainda.

¿Sjon Panchoe ta poentrá mi pa nos amigoe Ipi? Por fin mi a bin haja sabi ta kiko tabata haci nos bomber asina fobo pa

scribi. Ultimamente mi a ricibi dos carta di dié; mi a mauda nan, manera coestumber, pa *Amigoe di Curaçao*, ma nan no por tabata publicar, pasobra, segun redactie a bisá mi dia mi a poentré a riba, courant tabata muchoe ocupá coe celebracion di Santa Rosa di Lima den dianan koe a pasa i é no tabatin lugar pa e cartanan di Ipi, koe ta hopi largoe. Papiando di celebracion di Santa Rosa. Es-a fiesta tabatin aki na honor di nos Patrona! Mi no ta kere, koe ta noode mi scribi Sjon Panchoe di e solemnidad grandi coe cual Catolicanan di aki a recorda trescientos anja di nacemtoe di Santa Rosa, pasobra lo Sjon Panchoe a mira i lesa toer kiko *Amigoe* a scribi, describiendo fiestanan di parokia Santa Rosa, di Pietermaai i di Otrobanda. Mi trabao no a permiti mi asisti na toer toer e fiestanan, manera lo mi a desea di por a haci; ma na Santa Rosa si mi a bai pasa e tres dianan cerca mi amigoe Zziel. Tabata un gustoe pa mira com e parokianonan a sali toer e dianan for di aleuw i bin jena nan misa té na boca pa moestra nan amor i veneracion pa nan Protectora. Pastoor di Santa Rosa tin motiboe di ta contentoe mirando bon fruta di su trahamtoe meimei di hopi mil heude, koe na toer ocasion solemne asina ta doena prueba koe nan ta doena tendemtoe na palabranan di amor, coe cual é ta tene nan den caminda di religion i birtud, koe ta cos di mas necesario pa toer heude ma principalmente pa nos, pober heudenan di coenucoe, koe meste soda hopi promé nos gana un pida pam pa mantene nos famia. Kere mi, Sjon Panchoe; ki ora koe mi lesa den courantan com na Europa heudenan di trabao, koe a sigi mal ehempel di hende ricoenan i bira lomba pa religion, ta desespera coe nan posicion di pobreza, ta desea di subi caminda no ta nan lugar, com nan ta doena frena los na nan pasionnan den nan ambicion na goza meescos koe ricoenan, i com sin mieloe di Dios nan ta busca di kima, horta, mata, pa mira koe di e manera brutoe i infame, al nan por troca nan suerte, — kere mi, Sjon Panchoe; ki ora koe mi lesa ó tende e cos terribelnan-ai, mi no tin basta boca pa mi gradici Cieloe koe mi ta bon jioe di religion catolica, koe ta taha toer e immoralidadnan, koe ta freua nos contra toer deeso maloe; mi no tin basta palabra pa pidi Dios bendicion i forza pa nos Paderman, koe ta moestra nos toer dia, toer ora, cuantoe nos meste respeta esuan koe Dios a pone riba nos sea pa nan placa, ó pa nan nacemtoe, ó pa cualke otro circunstancia, i koe semper nos meste gradici Dios koe ta doena nos bida.

Larga mi sigi coe fiesta di Santa Rosa. Despues di e tres dianan di berdadero fiesta, principalmente dia 30 di Augustus, koe tabatin Misa i procesion solem coe muziek, parokia di Pietermaai tambe a recorda nacemtoe di e Santoe di Orden di su Pader Dominicanan. N'e fiesta-aki mi no por a asisti, ma segun mi jioe Lauw a scribi mi, den misa di Santisimo Rosario tambe solemnidadnan a sosode coe muchoe luho religioso.—Ocho dia despues a toca parokia di Otrobanda di celebra Patrona di nos Vicariato, coe mees tantoe luho i brillo tambe. Ultimo dia di fiesta na Otrobanda, esta, Dia Luna di siman pasar, mi tabata na Poenda, espres pa mi bai mira ceremonianan di e auochi-ai, i di berde mees mi por a boela for di mi cueroe di alegría, mirando com catolicanan di Curaçao a comporta nan asina dignamente coe celebracion di fiesta di nos Patrona. Mi ta sigur, Sjon Panchoe, koe hasta heudenan di otro religion a keda admirar di mira coe cuantoe brillo nos Iglesia Catolica sa presenté na momentoe di su fiestanan.

Promer mi doena Sjon Panchoe nobo di Ipi ainde, mi no por larga di conta un gracia koe a pasá mi den e dianan di fiesta di Santa Rosa coe un Sjon Protestant. Na ocasion di e fiesta-ai *Amigoe di Curaçao* a publica un número di luho, un boenita trabao toer ató di imprenta di Sres. Bethencourtman. Dia mi a sali Santa Rosa, mi a pasa coemindá mi jioe Lauw na school di Pietermaai i el a doená mi un ehemplar di e *Amigoe* ai. Na caminda di coenucoe abao mi a contra un Sjon Protestant, koe semper ta trata mi coe muchoe carinjoe, ma koe semper ta gusta di haci chanza foi slag coe mi riba cuenta: koe nos ta adora piedra den misa. El a para un poco; ta informa algun nobo di banda-arioa foi mi i el a r'para koe mi tin e courant na manoe. Ora el a toemé i el a miré é dicit: "Ahan! mi a miré caba; t'e *Amigoe* de-dicar na Santa Rosa. Cobi á kiko ta boenita? t'e courant-aki."—Mi no por a comprende drochi ta kiko e Sjon tabata meen koe boeniteza di e courant, i mi a

bisé: "Si; é ta boenita gedrukt: ta un trabao koe ta haci honor na imprenta di Sjon Bethencourtman."—"Ta berde lo kó Cobi ta bisa"—e Sjon dicit:—"ma' no t'esai mi ta meen. Lo kó mi ta jama boenita ta bida di Santa Rosa, manera mi a lezé aiden; ta un cos muchoe grandi pa un hende biba den mundoe manera e moza-ai. I tambe a gusta mi di mira un explicacion di kiko Cobiuan ta jama un *Santoe*."—Papiando asina e Sjon a jama mi adios; ma mi a sigi corda su palabranan. Manera e Sjon a bisá mi, t'asina mees ta; algun hende tin pa coestumber di bofon di nos coe *Santoe*nan, ma poentra nan kiko ta un *Santoe*, maske ki sabir nan ta den otro cos, nan ta keda coe nan boca jeen di dicite su por responde.

Ma arriba mi a bisa Sjon Panchoe, koe por tin mi a haya sabi kiko ta motiboe koe Ipi a bira asina floho, pa scribi den ultimo tempoenan. Sjon Panchoe á ta kiko? Nos amigoe su cabez ta jeen di casamentoe, su coerazon tabata jeen di *Eugenie Goossens*. Si, Sjon Panchoe; na Belgie nos amigoe Ipi a cera muchoe amistad coe Senjor Herman Goossens, i un jioe mulier di e Senjor-ai a inspira nos amigoe amor i por fin éos a jega na casamentoe. Segun su ultimo carta, koe lo mi poue semper den *Amigoe* maske a pasa algun dia, su casamentoe lo a sosode dia 1° di e loena-aki. Despues di algun dia lo é sali coe su esposa pa Curaçao, na oenda lo é pasa un anja p'e bolbe bai Belgie bai liba toer familia humtoe, manera ta deeso di su suerger, Senjor Goossens. Pronto auto lo mi tin gustoe di tin mi intimo amigoe Ipi cerca mi, pa nos por combersa tantoe cos koe mi no por a scribi durante tantoe tempoe koe é ta foi Curaçao.—Nunca el a loebida Sjon Panchoe; semper el a informa pa toer su amigoe i coeoirnan; asina mees tambe, pareuw é jega aki coe su esposa, lo mi larga Sjon Panchoe sabi.

Den ultimo dianan nos tabatin aki hopi motiboe pa ta contentoe. Den siman pasar Pader Jansen a bolbe bini aki foi Hoelanda. A bini coe n'e: sietezuster pa combentoe, dos pader nobo i tres meester pa school catolicanan. Toer esai ta sigur un motiboe grandi di alegría pa catolicanan. Ma tambe nos ta contentoe i los ta gradici cieloe, koe a doena nos un obispo nobo, i muchoe mas ainda nos ta alegría nos koe Papa a escohe nos Administrador di Vicariato mees pa sigi trabao grandinan di nos difuntoe Mgr. van Ewijk. Mi ta spera koe Cieloe lo sigi bendiciona nos isla mas adilanti, i koe nos obispo nobo, humtoe coe toer nos padernan, lo ricibi semper foi Dios forza pa traha na nos bienestar coe mees amor i zelo, manera nan a traha te awé, pa honor di e mees Dios, i pa gloria di Iglesia.

Enfin, te otro ocasion, Sjon Panchoe! coemindamentoe di toer conoir, i mi ta keda semper di Sjon Panchoe

amigoe fiel,
Cobi.

EL NUEVO LUSTRADOR DE SOMBREROS.

Esta preparacion sirve para restituir á cualquier sombrero de seda (castor) viejo ó de lana, un lustre exactamente igual al que tenia cuando nuevo. Si se usa en un sombrero de seda (castor) nuevo, lo hará impervio al efecto de la lluvia.

Nada se ha inventado hasta hoy para tener siempre en buen estado un sombrero de seda (castor) que haya costado menos que el nuevo lustrador de sombreros que ofrecemos y cuyo buen resultado garantizamos. Tambien dá buenos resultados en sombreros negros comunes de lana.

DIRECCIONES.

Quítese con un cepillo todo el polvo que tenga el sombrero; póngase una muy pequeña cantidad del líquido contenido en el tubo sobre el paño que lo acompaña y despues de fro-tarse bien con el índice sobre este; aplíquese al sombrero y así se obtendrá un bonito lustre.

PRECAUCIONES.

Con esta preparacion un sombrero que tal vez hubiera durado un año, puede conservarse mas de cinco.

De venta á fl. 1,75 en la Librería de *A. Bethencourt & Hijos*. Curazao.

T I D - T A F E L.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE" TUSSCHEN NEW-YORK, LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO EN MARACAIBO.

1886.	Curacao.	Valencia.	Philadelphia.	Curacao.	Valencia.	Philadelphia.
Vertrekt van New York....	10 Juli	22 Aug.	4 Aug.	14 Aug.	26 Sept.	10 Oct.
Komt aan te CURAÇAO....	17	29	11	21	3	15
Vertrekt van	20	31	14	24	6	18
Komt aan te Pto. CABELLO.	21 Aug.	1	15	25	7	19
Vertrekt van	21	2	15	25	7	19
Komt aan te LA GUAYRA.	22	3	16	26	8	20
Vertrekt van	25	7	19	30	11	23
Komt aan te Pto. CABELLO.	25	8	20 Sept.	1	12	24
Vertrekt van	25	9	20	1	13	25
Komt aan te CURAÇAO....	29	10	24	4	16	28
Vertrekt van	30	11	25	5	17	29
Komt aan te NEW YORK....	Aug. 6	1	30	1	22 Oct.	4

STOONSCHIP MARACAIBO.

Vertrekt van CURAÇAO.....	Juli	21 Aug.	1 Aug.	13 Aug.	25 Sept.	7 Sept.	17
Komt aan te MARACAIBO.....	22	2	14	26	8	18	18
Vertrekt van	25	5	17	29	11	20	21
Komt aan te CURAÇAO.....	29	9	21	3	13	25	25

Victoriawater

Tafeldrank van Z.M. den Koning der Nederlanden.

uit de VICTORIA-BRON te Oberlahnstein bij Elm.
is het beste der bekende natuurlijke Minerale Wateren.
Het bewijs hiervoor ligt zeker wel in het feit, dat
Z. M. Willem III Koning der Nederlanden en de gehele Koninklijke familie op raad van zijne beroemd geneesheren, uitsluitend het Victoriawater drinkt.
Tijdens Hoogdeszelfs verblijf te Carlsbad in Mei vorig jaar, gaf Z. M. zelfs telegraphisch order om het Victoriawater naar Carlsbad te zenden.
Uitsluitend geïmporteerd door
JAN MONSANTO.
CURAÇAO.

UIT DE HAND TE KOOP.
Het welgelegen effect N° 60 op den Berg.—Overzijde.
Te bevragen bij
J. H. M. ELLIS.

LA SEÑAL DE LA CRUZ
EN EL SIGLO XIX
POR
MONSEÑOR GAUME
traducción
de Don José L. Camacho.
1 t 12 Cartón (Bogotá) fl. 3,—

De Katholieke Illustratie.
MET HONDERDEN KEURIGE PLATEN
verschijnt in wekelijksche en maandelijksch uitgave.
12 maandelijksche afleveringen vormen een boekdeel van 416 bladzijden in folio en geven een aangename en wetenschappelijke lectuur.
Met 1° Augustus is zij haar 19e jaargang ingetreden:
Abonnementsprijs
per jaargang..... fl 3,60
franco..... „ 6,60 Holl. Courant.
Men abonneert zich voor een geheel jaargang bij de Maatschappij
DE KATHOLIEKE ILLUSTRATIE,
's Hertogenbosch
of bij haar agent
Aurelio Alvarez.
(Secret. der Union di San José.)

Bij dezelfde vereeniging is te verkrijgen
Het prachtige Lith. Phot. portret
VAN DEN
H. Dominicus Stichter van de orde
der Predikheeren.
Prijs f. 1.50 Cur. oour,

Gran revolución en las copias de cartas!
NO MAS PRENSA!
Economía de tiempo y de dinero!
Este problema está ya resuelto con la invención de los
COPIADORES
"MANIFOLD"
DE HANO

que reemplazan ventajosamente á los copiadores comunes, pues sin necesidad de tinta, plumas, brochas ni prepsas dan las copias que se requiera.
Consiste este nuevo sistema en el empleo del papel-carbón que se coloca entre las hojas del libro y el papel de carta que viene adherido al mismo copiador, y el cual se desprende fácilmente por estar perforado por uno de los márgenes.
La copia se reproduce en ambos papeles, al escribir con un instrumento punzante cualquiera, que hace las veces de pluma.
Los duplicados se obtienen intercalando más papeles de carbón y de duplicado debajo de lo que se está escribiendo.

Nota importante:
Habiendo sido nombrados agentes en esta isla, estamos en capacidad de expender estos copiadores á PRECIO DE FABRICA.
TAMAÑOS Y PRECIOS.
N° 28 8 x 10 1/2 pulgadas 200 hojas fl. 5.—
„ 29 8 x 10 1/2 „ 300 „ „ 7.—
„ 30 8 x 10 1/2 „ 500 „ „ 9.—
„ 32 9 x 11 1/2 „ 500 „ „ 11.—
Agentes en Curazao,
A. BETHENCOURT & HIJOS.

Uit de hand te koop:
een huisje op Pietermaai, gelegen aan den Dam, te bevragen aan het Gasthuis.
Curaçao, 10 Mei 1886.
F. E. C. KIECKENS.
IMPRESA DE LA LIBRERIA.